

Uvod

Dete već u prvom mesecu proizvodi oko 30 različitih glasova, a do trećeg meseca izgovori oko 120. Kako su za izgovor ovih glasova sposobna i gluva deca od rođenja, za pretpostaviti je da je ova sposobnost urođena. U tom dobu ono uglavnom proizvodi krikove koji odrazavaju zadovoljstvo i nezadovoljstvo i dva stanja svojeg organizma.

Vežbe slušanja i diskriminacije izvodimo skoro u svim vrstama govornih igara dece, a i organizovanjem posebnih usmerenih aktivnosti za to, zatim u sklopu drugih vežbi (rečnika, rečenice, artikulacije glasova dece) i aktivnosti, kao što su upoznavanje dece sa sadržajem nekog teksta, izmišljanje životnih situacija, pričanje iskrivljenih priča koje deca ispravljaju itd.

Kao i za sve drugo u radu sa decom pogotovu srednjih i starijih uzrasta tekstovi nonsensne književnosti veoma su pogodni kao podsticaji za izmišljanje i stvaranje novih reči, najčešće nonsensna značenja, ali ponekad i logičkog.

Pod vežbama rečnika podrazumevamo ne samo uvećavanje leksičkog fonda dece već i njihovo osposobljavanje za adekvatno korišćenje reči u pravom i prenesenom značenju.

Za vežbe artikulacije glasova koriste se sledeća radno-igrovna sredstva i sadržaji rada-igre:

1. Čarobna torba ili kutija u kojoj su smešteni predmeti, igračke ili sličice čija imena imaju glas koji vežbamo u jednom od tri položaja u reči itd.
2. Raznovrsne vrteške uz koje koristimo odgovarajuće sličice sa imenima koja sadrže vežbani glas u sva tri položaja u reči;
3. Čarobno drvo jeste nacrtano (a može i prava sadnica nekog voća) sa granama o koje se vešaju odgovarajuće sličice i sl. ;
4. Za sve uzraste dece (3—7 godina) mogu se koristiti odgovarajući tekstovi koji u sebi sadrže reči sa glasom (glasovima) za vežbanje;
5. Za vežbe artikulacije glasa (početak, kraj ili cela vežba) koriste se i odgovarajuće govorne igre;
6. Onomatopeje predmeta, pojava u prirodi, glasanja svih vrsta životinja (biramo deci poznate i za odgovarajuću vežbu prikladne životinje, ptice, živinu);
7. Aplikacije od slika koje se nabacuju na flanelograf uz prigodno pričanje nečeg što je povezano sa sadržajem aplikacija.

1. RAZVOJ I VEŽBANJE GLASOVA

Dete već u prvom mesecu proizvodi oko 30 različitih glasova, a do trećeg meseca izgovori oko 120. Kako su za izgovor ovih glasova sposobna i gluva deca od rođenja, za pretpostaviti je da je ova sposobnost urođena. U tom dobu ono uglavnom proizvodi krikove koji odražavaju zadovoljstvo i nezadovoljstvo i dva stanja svojeg organizma. Ove glasove dete proizvodi spontano i nije svesno svojih emotivnih stanja na način na koji su toga svesni odrasli. Posle trećeg meseca dete počinje da upoređuje glasove koje proizvodi sa glasovima svojih roditelja i pokušava da ih kombinuje. Manje-više potpunu artikulaciju dete stiče oko osme godine života, mada se i tada često sreće nepravilan izgovor ponekih glasova. Dečiji glasovi nisu isti kao i oni koje odrasli proizvode. Dete počinje razvoj artikulacije glasom "a" koje manje-više vuče na "e". Iz ovog samoglasnika se razvija slog "ma" u indo-evropskim jezicima, zbog čega se najčešće kao prva reč javlja "mama". Prvo se javljaju samoglasnici prednjeg reda (e, i), a potom srednji (a) i na kraju zadnji (o,u). Dete može odstupati od navedenog pravila a da to ne znači poremećaj u jezičkom razvoju.

Tokom predškolskog perioda detinjstva značajno se proširuje rečnik deteta i usavršavaju gramatičke strukture, što je u skladu sa razvojem i karakteristikama mišljenja. Tako je njegov rečnik najbogatiji rečima koje obeležavaju konkretni svet koji ga okružuje, u skladu sa misaonom vezanošću za perceptivna obeležja.¹

Novija istraživanja ukazuju da se prvo javljaju zadnjepčani samoglasnici (k, g, h), a onda bilabijali (p, b, m) iako se nekada mislilo da je suprotno. Najteže se izgovaraju afrikati i sumni glasovi (š, ž, č, ć, dj, dž). Takodje se "r" javlja kasno, a pogotovo na kraju sloga. Trogodišnje dete pravilno izgovara 60-75% suglasnika.

Devojčice su u artikulaciji nešto bolje od dečaka, a na nepravilan razvoj artikulacije značajan uticaj imaju multijezičke sredine, veliki broj dijalekata na malom prostoru, kao i nisko obrazovanje roditelja.

Vežbe slušanja i diskriminacije izvodimo skoro u svim vrstama govornih igara dece, a i organizovanjem posebnih usmerenih aktivnosti za to, zatim u sklopu drugih vežbi (rečnika, rečenice, artikulacije glasova dece) i aktivnosti, kao što su upoznavanje dece sa sadržajem nekog teksta, izmišljanje životnih situacija, pričanje iskrivljenih priča koje deca ispravljaju (Đani Rodari — Iskrivljena priča i sl.) ili igre

---

¹ Kamenov, Emil: *Vaspitno-obrazovni rad u dečjem vrtiću*, Beograd, Dragon, 2006, str. 169.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

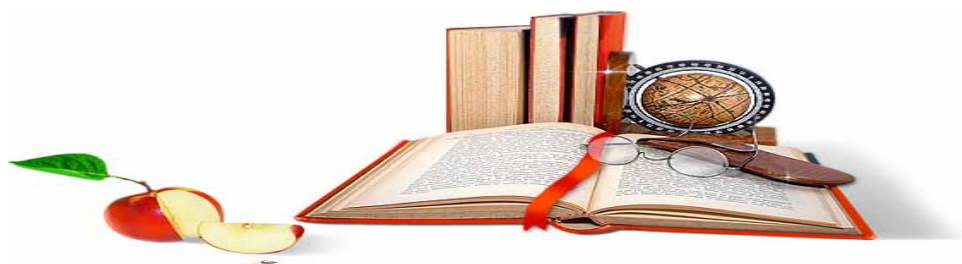
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com